

Els ecologistes creuen que el Govern vol convertir Mallorca “en el femer d’Europa” alhora que diuen que cerca afavorir interessos privats contra la

El GOB sacseja el Govern

Dençà que José Ramón Bauzá assumí la presidència del govern, la seva actuació en política urbanística i turística ha implicat trencar el consens polític que hi havia sobre la protecció territorial i que tants anys havia costat assolir. En efecte, des de tot d’una, les manifestacions fetes tant pel conseller de Turisme, Carlos Delgado, i també les del responsable de Territori, Gabriel Company, amb relació a com s’havia protegit el territori fins aleshores, no agradaren gens als ecologis-

El govern de José Ramón Bauzá es posa històric per una campanya a Berlín del grup ecologista illenc.

tes del GOB ni, tampoc, a l’esquerra opositora, PSOE i PSM. Però l’associació verda procurarà ser prudent i no començar cap campanya fins a veure

concretats els seus temors. Alguna cosa va passar ara fa un any.

Política urbanística. El Consell de Govern de 30 de març de 2012 atorgava la catalogació de “projecte d’interès autonòmic” a la pretensió d’uns inversors de construir un enorme complex hotel·ler (1.200 places, un camp de golf, zones poliesportives, establiments d’oci...) en un lloc avui ocupat per un bosc de pins, just rere de sa Ràpita –zona d’estiueig de nadius– i molt a prop de la zona dunar protegida de ses Covetes i es Trenc, l’emblemàtica platja verge del sud de Mallorca que fou salvada durant els anys vuitanta del segle passat de la urbanització gràcies a la mobilització social liderada pel GOB.

protecció territorial a les Illes.

No era l'únic projecte de noves construccions en zones naturals al qual el govern donava el plàcet. La irritació ecologista i de l'esquerra parlamentària fou majúscula. Però l'executiu rebutjà les crítiques amb un argument doble. Per una banda, dient que les zones afectades no estaven protegides i que, per tant, no hi havia una disminució de la protecció del territori. I per l'altra, perquè els projectes "turístics que es posaran en marxa suposaran molts de llocs de feina, cosa que és molt necessària atès el nivell d'atur que tenim a les Balears".

El GOB contestà amb una convocatòria de protesta per al 28 d'abril. Volia formar una cadena humana que unís el lloc on es construirà l'hotel i les zones dunars verges de ses Covetes i es Trenc. En total, uns 5,5 quilòmetres.

Quaranta anys d'ecologisme

El Grup d'Ornitologia Balear (GOB) el van crear a Palma, l'any 1973, un grup d'aficionats a l'excursionisme i a la contemplació de les aus. Els ornitòlegs no podien saber en aquell moment en què es convertiria l'associació que creaven. Aleshores era un mer aixopluc per a observar i estudiar els ocells. Però els esdeveniments polítics canviaren l'organització ben aviat. Després de la mort del dictador (1975), els ornitòlegs fundadors, amb les aportacions d'altres joves naturalistes de molta empenta que s'havien afegit al grup inicial, s'adonaren que la naturalesa a Mallorca requeria la màxima preservació possible perquè el fenomen de la "balearització" –la construcció al litoral sense control– amenaçava de generalitzar-se a les costes mallorquines, i balears en general. Així, aquell inicial Grup d'Ornitologia Balear va afegir al seu nom "i de Defensa de la Naturalesa", tot i que l'acrònim inicial és el que ha fet fortuna, GOB.

El canvi de nom, el 1976, significava que el GOB es prestava a iniciar la lluita per convèncer la societat mallorquina, i balear per extensió –l'organització està insularitzada i per tant, de GOB, n'hi ha a cada illa–, que era una bona inversió apostar per la preservació de la natura i el territori. El que passava, però, era que el grup no acabava de decidir com enfocar les seves accions. Però uns esdeveniments ocorreguts el 1977 canviaren per sempre més l'ecologisme.

En efecte, aquell any, dos grups anarquistes i ecologistes anomenats Talaiot Corcat i Terra i Llibertat –el primer prenia el nom d'un bar que es feu famós, a Palma, i on es reunien els joves àcrates, la majoria no tenia ni els vint anys– decidiren portar endavant una acció molt agosarada per fer veure la necessitat de preservar el territori. L'Ajuntament d'Andratx –encara predemocràtic, com tots els altres–, així com la Diputació –si fa no fa, el mateix–, donaven suport al projecte d'urbanització de l'illot de sa Dragonera, situat a la punta sud-occidental de Mallorca, separat del petit port de pescadors de Sant Elm (Andratx) per uns centenars de metres. L'empresa valenciana PAMESA hi volia construir un hotel de gran luxe, amb heliport inclòs.

Els dos grups àcrates demanaren voluntaris –tant en el bar esmentat com en altres àmbits– i, així, el 7 de juliol de 1977, els primers grups de joves arribaren a Sant Elm i passaren a l'illot. Durant dies se n'hi afegiren centenars d'altres. Era l'ocupació pacífica de sa Dragonera per reivindicar la seva protecció legal. Aquella acció directa anarco-ecologista transcendí immediatament les estretes fronteres illenques i passà a ocupar l'interès de mitjans de comunicació de fora, fins i tot els estrangers.

Fruit de la seva pròpia naturalesa àcrata, els dos grups es dissolgueren i fou llavors el GOB qui es posà al capdavant de la lluita per la salvació de sa Dragonera i, posteriorment, de molts altres espais naturals que han estat objecte de les seves campanyes. Han estat quaranta anys de lluita amb victòries, algunes de les quals emblemàtiques –sa Dragonera, es Trenc...–, i derrotes, i, sobretot, assolint una fita important: que tots els partits acabessin assumint que la protecció territorial era una inversió econòmica per a tota la societat. Perquè el territori, el paisatge, és element fonamental per al turisme. Aquest consens, tan treballósament aconseguit gràcies a les campanyes del GOB, ara l'ha trencat el govern de José Ramón Bauzá.

La gernació que s'hi presentà desbordà totes les previsions. Unes 15.000 persones encadenaren per triplicat els dos extrems. No serví de res. El govern es mostrà insensible.

El mes de juny de 2012, coincidint amb el primer aniversari de Bauzá al capdavant del govern, el GOB valorà que l'actuació de l'executiu del PP consisteix a "impulsar projectes com

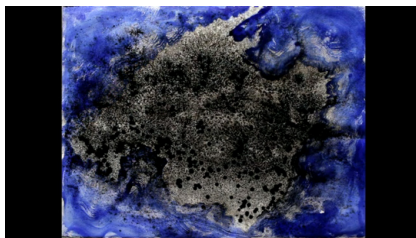
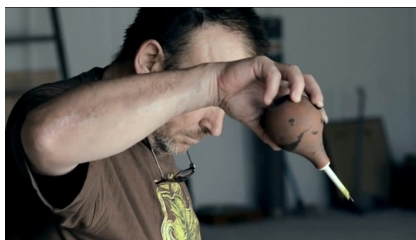
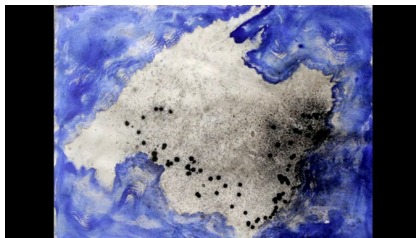
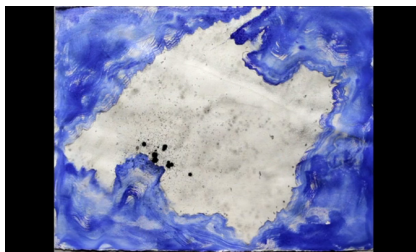
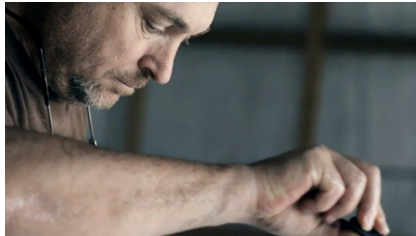
El GOB ja ha fet saber que seguirà amb l'exhibició del vídeo 'Mallorca blackout'

hotels de luxe, noves urbanitzacions, etc. que atreguin la inversió privada per obtenir ingressos a curt termini” i que “tot el que soni a protecció fa nosa i aquesta és la premissa a partir de la qual treballen els consellers de Medi Ambient i Territori, el senyor Company, i el de Turisme, el senyor Delgado”. Per als ecologistes, el PP –tant en el Govern com en el Consell de Mallorca– el que fa és “pretendre la desregularització a la carta” per a afavorir “interessos privats”. En resum, el GOB considerà que “les directrius polítiques (de les institucions governades pel PP) ens aboquen a una nova envestida urbanitzadora, de desprotecció d'espais naturals, de recuperació de projectes d'autopistes, de reculada en els projectes ferroviaris alhora que s'intueix el foment d'operacions especulatives i purament financeres”.

Berlín i el vídeo. En els mesos transcorreguts des d'aleshores, la relació entre el GOB i el govern no ha fet més que empitjorar. Especialment a partir que l'executiu ha donat el plàcet al Consell de Mallorca per a importar fems per cremar a la incineradora de Palma, la qual cosa és considerada pel GOB com “convertir Mallorca en el femer d'Europa” i una actuació “absolutament contrària” al sentit comú perquè afectarà negativament el turisme.

Davant de la postura intransigent del govern, els ecologistes volien aconseguir un bon cop d'efecte. I trobaren la forma: un vídeo, titulat “Mallorca blackout”, en el qual es veu el famós pintor mallorquí Miquel Barceló –qui ha col·laborat sovint amb les causes ecologistes– deixant caure gotes de pintura negra sobre el mapa de Mallorca, cosa que simbolitza les noves obres i actuacions perniciosos pel territori que, si ningú no ho impedeix, acabaran ennegrint tot el paisatge.

En principi, l'obra no és res gaire diferent del que ha signat el GOB en el passat. La novetat és que no es presentà el vídeo a Palma, sinó en plena fira turística internacional de Berlín –celebrada entre el 6 i el 10 de març–, amb

El vídeo del GOB “Mallorca blackout”, presentat a la fira turística de Berlín, ha posat històric el govern de José Ramón Bauzá.

el suport d'un grup ecologista alemany i adreçat als mitjans de comunicació d'aquell país, així com a tots els ope-

radors que envien turistes a Mallorca i que eren presents a la fira.

El govern de Bauzá va reaccionar amb una històrica i inusitada agressivitat verbal. Acusà els ecologistes de tot el que se li va acudir. El conseller de Turisme, Delgado, digué que “ataquen” els interessos “dels ciutadans” criticant la política del Govern en la fira turística. Bauzá, que era a Berlín en el moment en què el GOB va llançar la seva bomba propagandística, va demanar la “protecció” de la policia alemanya. Tal com sona. Com si els ecologistes fossin perillosos terroristes. La *polizei* de Berlín es presentà, sense entendre res, a la fira, a requeriment d'estaments oficials espanyols, i procedí a demanar als del GOB que hi feien. Contestaren, i tot acabà, com és lògic, allà mateix. Però la història del PP no s'aturà. La portaveu del grup parlamentari conservador, des de Palma, bramava perquè “el Govern usi els instruments legals necessaris” per a impedir la campanya del GOB. Els disbarats no s'acabaren aquí, i el diputat del PP al Congrés per Balears, Miquel Ramis, assegurava que els ecologistes eren “uns irresponsables” per fer “mal als interessos de Balears”, alhora que els acusava només “de sortir” (a protestar) quan governa el PP i no quan ho fa l'esquerra. Qui fou president del govern progressista, Francesc Antich, degué riure l'ocurrència de Ramis, no debades ja es va posar històric –també– amb el GOB quan just abans de les eleccions de 2003 els ecologistes li muntaren un mur de maons davant de la seu del govern per acusar-lo de no estar fent prou contra la destrucció del territori. Una acció que, per cert, el PSOE considerà posteriorment important per a explicar per què el PP havia guanyat aquells comicis per majoria absoluta.

Malgrat la història del govern del PP, el GOB ja ha fet saber que continuarà amb la campanya “Mallorca blackout” en distints àmbits internacionals, per fer “veure a operadors turístics” i “premsa internacional” la necessitat que es protegeixi el màxim possible el territori mallorquí i que, doncs, continuï essent “una destinació turística conservada i no totalment urbanitzada”.

Miquel Payeras